

Szanowni Państwo,

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe 2 kwietnia 1997 r. zawiera szeroki katalog zasad ustroju naszego Państwa, będących zarówno odpowiedzią na wyzwania czekające na demokratyczne państwo prawa w XXI wieku, jak i powrotem do sprawdzonych w historii naszego narodu rozwiązań ustrojowych.

Należy do nich zasada samorządności, uznana już Konstytucji marcowej, za szczególnie istotny element w organizacji i rozwoju Państwa Polskiego. Wskazanie samorządności jako zasady ustroju naszego kraju, oznaczało jednocześnie odwrót od reguł państwa Polski Ludowej, w którym samorządy terytorialne podporządkowywano partii, a samorządy zawodowe likwidowano. Ograniczano również samorządność tradycyjnych instytucji autonomicznych jak uniwersytety.

Przemiany ustrojowe od 1989 r. przyniosły odrodzenie samorządności, będącej realizacją idei „Solidarności”. Samorządy terytorialne, zawodowe i gospodarcze, miały i mają wspomóc demokratyczne państwo w powierzonych im zakresach działania, pozostając jednocześnie pod kontrolą państwa, w określony przepisami prawa sposób.

Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej samorządy terytorialne, gospodarcze i zawodowe są formami realizacji praw i obowiązków jednostki społeczeństwa obywatelskiego w demokratycznym państwie prawa. Każda ze wspomnianych form samorządności odpowiada za wykonywanie innych zadań z zakresu administracji publicznej powierzonych przez Państwo, wzajemnie się wspomagając i uzupełniając. Podobnie w innych krajach Europy, w tym w państwach należących do Unii Europejskiej, funkcjonują wszystkie wspomniane samorządy.

Zamiar uchylecia art. 17 Konstytucji wpisuje się w podejmowane od pewnego czasu próby ograniczenia roli lub wręcz likwidacji samorządów zawodowych zawodów zaufania publicznego. Autorzy różnych projektów ustaw podważają podstawy istnienia samorządu zawodowego. Proponują zniesienie obligatoryjnej przynależności do samorządu zawodowego dla osób chcących wykonywać dany zawód, likwidację sądownictwa dyscyplinarnego a ty samym możliwości sprawowania pieczy nad należytych wykonywaniem zawodu.

Polska Izba Urbanistów uznaje próbę wymazania z Konstytucji art. 17 za powrót do systemu politycznego, w którym jedna partia dyktowała wszystkim co mają robić, czuwała

nad powszechnym szczęściem „ludu pracującego miast i wsi”, a tępiła wszystkich, którzy myśleli inaczej lub odważyli się działać samodzielnie. Jest to odejście od bliskiego nam, wywodzącego się z ideałów Solidarności walczącej, demokratycznego modelu państwa i dokonanie zmiany w stronę państwa onnipotentnego, zarządzającego każdą dziedziną życia społecznego, kontrolującego każdy przejaw aktywności obywatelskiej.

Apelujemy o odstąpienie od zamiaru demontażu społeczeństwa obywatelskiego, o zachowanie w pełnym wymiarze idei samorządności, o zaniechanie próby likwidacji samorządów zawodowych.

Prezes KR PIU
Jacek Sitekman